

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Francoska uči!

Kje je dežela, katero bi bili slovenski liberalci tako slavili kot vzor napredka in svobode, kakor je Francoska? Danes pa lahko rečemo: Kje je dežela, ki bi tako očitno kazala, kam se zdrči navzdol, v propad nemoralnosti, v vrtnec prekucij in splošnega ljudskega nazadovanja, kakor je to v francoski republiki, koder se hoče vladati brez vere v Boga? Izpraznile so francoske vlade župnišča in samostane in pognale njih prebivavce, iz šol so odpravile verouk in znamenja strahu božjega, obenem so pa prepluli deželo svobodomiselci z veri sovražnimi knjigami in podlimi časopisi. In kakšen je sad tega brezbožnega delovanja?

„Francoska gnije!“ je izrekel že pred več leti pisatelj Stritar. Ta gniloba se pa dandanes kaže v vedno bolj strašnih posledicah. Mehkužnost je narodu razjedla mozeg, število otrok se krči, narod izumira, vojaštvo je slabotno, bolnišnice, norišnice in jetnišnice so prenapolnjene. Mladina odrasča brez prave vzgoje, ker se zakoni lahko ločijo in ista se udaja že v nežnih letih strahoviti razuzdanosti in samopašnosti. Hujska se pod praporom svobode stan proti stanu in silovito naglo se bliža trenutek, ko bodo podivjane zveri v človeški podobi planile druga nad drugo in se bo pričelo mesarsko klanje, kakršno je bilo v navadi nekdanj med starimi pogani. Krvavi bič zaslužene usode že udriha po propadem narodu, ki je pred sto leti še hotel biti učitelj napredka in svobode tudi v naši slovenski domovini.

Preplašeni so zaječali zadnji čas Francozi, ko so se oglasili s silovito predrznostjo v sredi velikega mesta Pariza avtomobilski apaši. Ti siloviti roparji, organizirani v posebni družbi, so uprizorili živo sliko modernega napredka in dokazali, kakšen sad donša kultura brez Boga. To

pa ni bil samo osamljen pojav, vse to je začetek velike krvave igre, kajti vsa Francoska je premežena z anarhističnimi idejami. Zaplesali bodo v kratkem anarhisti s kapitalisti, ki — neoziraje se na krščansko pravičnost — brezvestno izsesavajo ljudstvo. Vlada v toli hvalisani republiki ne more več zadržavati krvi žejnih bestij, pre-slaba je, ker je v ljudstvu uničen in poteptan strah pred Bogom — maščevavcem pregreh, oni strah, ki edini more brzdati človeške strasti. Sekira je tedaj nastavljena na drevo!

Na Francoskem sta dve vrsti ljudij, ki hočeta razdreti človeško družbo. Sovražni sta si te dve stranki, ker se ločita med seboj v sredstvu za doseg cilja. Cilj pa imata skupen, namreč brezvladje in splošni rop. Prvi so socialni demokrati, ki pravijo, da delajo po dostojni poti za socialno in gospodarsko povzdigo delavca. Ti namenoma pripravljajo le polagoma pot za socialno revolucijo. S stavkami, z napravo raznih zmešnjav, z razdiranjem državne avtoritete in odrekanjem vojaštva si pripravljajo polje za svoje bodoče delo potom dobrih in nedolžnih strokovnih organizacij. Anarhisti pa nastopajo javno za odpravo parlamenta in za zrušitev vsake državne uprave. Njihova domovina je trebuch, njihovi ideali revoluciji in bombe.

Ta podivjanost ljudstva pa nima korenin samo v socialni bedi, ampak veliko bolj še v pomanjkanju etičnih čustev, v splošni posurovelosti srca, izvirajoči iz modernega paganizma. Zato med francoskimi anarhisti niso samo proletarci, ki bi se vleкли za kruh, ampak tudi milijonarji. Tu so Bonnotovci in Fromentinci skupaj zbrani v enem „rdečem gnezdu“. Milijonar Fromentin je zverinskim roparjem v Parizu doslej dajal navodila in stanovanje. Ta Fromentin, prijatelj zloglasnega Ferrerja, katerega so zaradi raznih lopovstev usmrtili na Španskem, se je s posebnimi brošurami potegoval za nedolžnost

Ferrerjevo. V koloniji svojega „rdečega gnezda“, kjer so se bile zbrale najhujše moške in ženske propalice, je pa praktično izvajal Ferrerjeve nauke. Še celo „Slov. Narod“ je zadnjo soboto opisal ta brlog anarhistov tako-le: „Moški in ženske so živeli tam v prosti ljubezni. Fromentin je bil med njimi nekaj apostol, ki je razširjeval nauke „svobodnega življenja“. Fromentin je bil prijatelj Ferrerjev.“

Francoska uči! Silno žalosten je ta nauk, pač pa je koristen, ker je svariven za nas. Propad človeške družbe na Francoskem nam kaže, po kateri poti Slovenci nikar ne hodimo, če se nečemo ugonobiti. Vsi kriki slovenskih svobodomiselcev o napredku in kulturi po francoskem vzorcu so le puhle fraze, so zapeljive veše, ki vodijo v propad. Le krščanska misel je solnce sreče, miru in blagostanja.

Politika v cerkvi.

Ali gre politika v cerkev ali ne? Mi pravimo, da politika ne gre v cerkev, in velikanska večina slovenske duhovščine se tudi drži tega, da v cerkvi ne politizira, to je, da na prižnico ne spravlja nikdar zadev, ki so strogo politične, in če je le mogoče, tudi ne zadev, ki so versko politične. Pač pa vsa razumna slovenska duhovščina nastopa v cerkvenih govorih proti pohujšljivcem ljudstva, proti krivim in brezverskim naukom in proti tistim, ki take veri sovražne nauke razširjajo z govori in časopisi. Ako katoliška duhovščina tako nastopa v cerkvi, izvršuje le ukaz Kristusov.

Če liberalno časnikarstvo, kakor n. pr. „Slov. Narod“, dandanes kriči, da se v božjih hramih nič več ne glasi sveto blagovestje, ampak so samo bojni politični govori, tedaj je to nesramna laž in odurna hinavščina! To pišejo ljudje, ki tudi k maši več ne hodijo, ki jim je vse politično, kar je s cerkvijo v zvezi, ki jim že beseda cerkev

PODLISTEK.

Ljubo Mrak:

Pred Križanim.

Bližala se je noč in po cerkvi je postajalo temačno. Pred glavnim altarjem je trepetala večna luč, skrivnostno migljala in vabila . . . Visoko pobarvana okna so bila zasopla in zamrznjena. Zunaj je naletaval sneg počasi in tiho.

Ob steni pri stranskem altarju stoji velik križ. Kristovo lice je blede, resno in žalostno.

Vstopil je v cerkev človek. Bil je velik, napol razdrapan, težko je hodil. Njegove sive oči so bile motne, v lica sta mu začrtali otožnost in bolezen svoje poteze.

Pokleknil je pred Krista. Sklonila se mu je zmučena glava na noge Rešenikove, solzne oči so jih zmočile. Milo in tiho je začel tožiti: „O, Kriste, odpusti! Ljubezen mi je vzela veselje do življenja. Ker sem oropan sreče, sem postal izgubljenec. Prijatelj je izrabil mojo prijaznost in mi je vzela njo, ki mi je bila najdražja. Kakor razbojnik so padli vsi na-me, da so mi ubili dušo. — Znamenje jim je dal on. — Obrekljiva beseda iz njegovih ust mi je vzela poštenje. O, Kriste, tudi Tebe je izdal Iškarijot, toda Ti si mu odpustil. Ah, ali jaz? Zdaj mu odpuščam ob tej pozni uri spoznanja, odpusti tudi Ti meni in njemu! Odpusti mi samotnemu brezdomovincu in ozri se name milostno!“

Dvignil je mož glavo. Krist je visel pred njim tih in mrtev. Še bledeje je postalo v poltemi njegovo lice, še žalostnejše.

„O, Kriste, odpusti!“

Zadnji žarek solnca je za hip prodril oblake in zažarel v cerkvi.

Zginila je črna senca.

Telo Kristovo je zablestelo. Njegove okrvavljene noge, namočene s solzami tujca, so bile kakor dve rosnii liliji pod žarečim solncem.

„O, Kriste, odpusti!“

Veliko sem zagrešil. Umoril sem mater. Z žalostjo sem ji zastrupljal srce, z razuzdanostjo sem ji je ubijal. Zagrešili so drugi na meni, a jaz na njej, najboljši, najljubeznivejši materi.

Ljubezen do ideala mi je že prinesla razočaranje, a razočaranje je rodilo greh. Zakaj se nisem povrnil k Tebi v tistih urah?!

Čista je bila moja ljubezen kakor deviška roža, in nisem ljubil strasti, ne lepote svojega ideala, ljubil sem njeno dušo. Ljubil sem jo, globoko in krasno dušo, želeč, da bi tudi ona ljubila mene v Tebi. Globoka je bila tista duša, kakor izvir studenca v sredini gore, in zato je nisem mogel iztrgati iz sebe, nisem je mogel pozabiti.

Sanjal sem o popolnosti dveh duš, a vzeli so mi sanje in napojili me z žolčem.

„O, Kriste, odpusti!“

Solnčna luč je, kakor v zlati glorioli, vblestela krog glave Rešenika, njegovo lice se je razjasnilo.

In bral je na njem odpuščanje trudni romar. Potolažena je bila vedno bolj njegova duša.

Klečal je pred Križanim do pozne ure.

Drugo jutro so našli pred cerkvenimi vrati klečečega tujca zamrznjenega.

Naslonjen na široke podboje, se je smehljaj mirno, udano. — Na njegovem licu pa je blestela zamrznjena — zadnja solza . . .

Janko Bajdè:

Grajski lovec.

Konec

Kar prijezdi v naglem diru valpet. Na potu ga je srečal sel, ki mu je naznanil, da je vse zopet mirno in da ne potrebujejo pomoči; odtod njegov nenadni povratek.

Graščaka so našli mrtvega v mlaki krvi pred njegovim stanovanjem. Tamara se je vrnila in mlo plakala. Ukazala je očeta omiti, preobleči in položiti ga v viteški dvorani na mrtvaški oder. Še isti dan so pričeli prihajati sosednji graščaki, ki so privedli s seboj mnogoštevilne čete hlapcev.

Gorje ti, kmet, gorje! Bridko boš moral občutiti posledice svojega ravnanja. Zakaj pa ne ubogaš onih, ki imajo moč in ž njo tudi pravico?

Tolike množice plemenitašev in oboroženih hlapcev še ni videlo gamberško zidovje, toliko hrupa in vrišča še ni bilo na njegovem dvorišču, odkar stoji grad.

Sijajen je bil graščakov pogreb. Ponosno so stopali za krsto nališpani plemenitniki. Ko pa so izročili njegovo truplo materi zemlji, je le Tamara resnično žalovala.

Po pogrebu je bila hrupna pogrebščina. Ob bogato obloženih mizah so sedeli graščaki, pili iz velikih majolik ter napivali spominu pokojnika. Na dvorišču pa se je gostila družina in hlapci. Njim ni bil v mislih graščak, pozabili so

napravi v srcu gnjev in nasprotstvo. Ko tedaj kakšen duhovnik le samo svari pred branjem veri sovražnih listov, so že liberalci pokoncu in kriče: „Glejte, politiko meša med vero!“ Menijo namreč, da naigrši klafáč sme govoriti in pisati zoper cerkev, kar se mu ljubi, duhovnik pa mora k vsemu molčati, kajti on je dolžan oznanjevati le „ljubezen do bližnjega“. V tem smislu je bevska dne 4. t. m. „Slovenski Narod“ zoper ljubljanskega škofa, da je on „doslej vedno, kadar je stopil na prižnico, ali če je izpregovoril besedo v pastirskem listu na svoje ovčice, vedno le vihtel meč in klical na sveto vojno proti političnim nasprotnikom, da je on, naslednik apostolov, oznanjevalec vere, miru in ljubezni, izgnal iz cerkvâ besedo božjo in napravil iz hramov Gospodovih jame razbojniške“.

Da je to liberalno predbacivanje gorostasno pretirano, o tem ne govorimo, kajti to lopovsko nesramnost ob ojažo lahko vsi, ki so že večkrat slišali prekrasne govore premil. g. knezoškofa. Danes naj samo omenimo, kakšna bi morala biti politika v cerkvi, da bi bila nasprotnikom cerkve všeč! Rdeča „Zarja“, ki večkrat godrnja zoper politiziranje kranjskih cerkva, je dne 13. t. m. prinesla tole poročilo: „Protestantovska cerkvena oblast v Schaffhausenu se nič ne izpodtika nad uporabo cerkve sv. Ivana za praznovanje prvega majnika. Klopi, ki so običajno namenjene vernim bogaboječim kristjanom, so na prvega majnika zasedli socialisti. Govori so se vršili razleco, na koru pa so bili zbrani pevci. Vihrale so tudi rdeče zastave v notranjosti cerkve. Vkljub temu se ni s tem prav nič oskrunila cerkev in niti podrta se ni.“

Tako tedaj! Rdeče zastave smejo v cerkev, samo blagoslovljene ne smejo biti. Na leci naj imajo škofje in duhovniki, ki so od Kristusa postavljeni, da uče — ključavnico na ustih, da ne zinejo besedice o veri sovražnih nauk, sovražniki cerkve naj se pa zbirajo na svetem kraju in naj ondi uganjajo najnesramnejše politične orgije — potem se cerkev ne bo oskrunila. V cerkev tedaj gre politika, samo ne krščanska, ampak framasomska! Ali ni to krvava ironija? Ali ni tedaj res, da le brezverski baraboni hočejo napraviti iz hiše Gospodove jamo razbojniško?

Verski propad Slovencev v Ameriki.

Ker smo v našem listu enkrat omenili, da so Slovenci, ki se preselijo v Ameriko, v verskem oziru v nevarnosti, se je oglasilo dne 3. t. m. Brcetovo glasilo, ki našo trditev še več kot potrjuje. „Glas Svobode“ namreč piše: „Le jamraj, „Gorenjec“, in javkaj v črni deželi, mi se te ne bojimo! Večina Slovencev, ki pridejo iz Amerike, je za Vas izgubljenih, ne gredo več v cerkev, ne

ga lahko. Menili so se hlapci le o bodočem pohodu nad kmete.“

Upornikom je upadel pogum, ko so videli priprave na gradu. Protiviti se toliki premoči, se jim je zdelo skoro blazno. Ugibali so, kaj jim je storiti. Naj li puste starčke, žene in otroke milosti in nemilosti surovih hlapcev, sami pa naj pobegnejo in se skrivajo po gozdih toliko časa, da se zadeva pozabi? Ne, to bi ne bilo možato! Boriti se hočejo za življenje in smrt!

V tem jih potrdi tudi Gregor, ki se je sam splazil pod grad, da bi ga opazoval. Nenadoma se je povrnil in jim velel z nekako osornim glasom: „Pripravite se na boj! Nič ne smemo ugihati, kaj nam je storiti. Zmagati ali umreti, to je naša usoda! Pustiti ne smemo, da bi trpeli nedolžni; sami smo se uprli, sami bomo nosili tudi posledice. Ti, Matevž, se z enim tovaršem odpraviš jutri zjutraj še pred svitom pod grad, da nam pravočasno naznaniš, kdaj se dvigne posadka. Kakor domnevam, udarijo najprej proti Zabrezniku, da ga izpokore prvega zato, ker sem jaz tam doma. Jaz jim pa tudi hočem pokazati, da se jih ne bojimo prav nič, dasi jih je nad polovico več kakor nas! Zberemo se v gozdu pod Zabreznikom. Pot je tamkaj strma in globoko zajedena. Na obeh straneh je gosto bukovje, ki nam bo dobro služilo. Merite dobro! Vsaka puščica mora zadeti! Ko vam pa zmanjka teh — potem v roko meč! Vsak poizkušaj podreti sovražnikovo sredino. Če zmagamo, potem je dobljeno vse, potem se nam

k spovedi. Tu ne molimo nič, kaj je maša, spoved i. t. d., to nam je nepoznano; meso je dišalo na veliki petek kot v nedeljo enako dobro. Pri vsem tem brezverskem življenju se počutimo prav dobro. Greh nas ne skrbe in ne teže; bog nas ima gotovo prav rad in lepo po očetovsko za nas skrbi. Mi tukaj razumemo boga častiti, vaš kmet tam na Kranjskem pa hodi s „cekarjem“ za bogom, v veliki vročini prosi in moli, pa vse nič ne pomaga“. Tudi pogan se ne drzne tako nesramno norčevati se iz vere in Boga, kakor ta poživljeni ameriški bogoskrunec. To je res glas rdečih iz pekla! Da se pa slovenskim bogotajcem v Ameriki ne godi prav preveč dobro, pa omenjeni list v isti številki sam potrjuje tako-le: „Kar se tiče delavskih razmer, so tako slabe, da se komaj zasluzi za vsakdanje življenske potrebe... Slovenski delavec, prišel si iz stare domovine s trebuhom za kruhom, da bi si pripravil boljšo bodočnost, toda prodal si se kapitalistu takisto, kot prodal gospodar vola mesarju! In ti delaš dan za dnem kakor tovarna živina, a vprašam te: kaj ti ostaja družega, kot krvavi žulji?“ — Neumen je tedaj Gorenjec, če gre v Ameriko: tam izgubi vero, da postane kakor vol, in se mora prodati za vola, če hoče živeti. Na Gorenjskem je pa kmet sam svoj gospod, in delavec, če le zna lopato sukati, lahko živi; če pa kaj več zna, n. pr. dobro krte loviti, pa zasluzi že po 4 do 5 kron na dan. Gorenjci, bodite tedaj pametni in nikar ne hodite čez lužo; tam ni dobro za telo, še manj pa za dušo!

Gospodarski del.

Kdaj in kako je prositi za odpis zemljiškega davka?

Zemljiški davek je odmerjen po čistem katastrskem donosu, in če se zaradi kake prirodne uime, t. j. nesreče, ki jo kmetovavec sam ni zakrivil, pridelek znatno zmanjša, oziroma se deloma ali popolnoma izgubi, je naravna posledica, da kmetovavec ne more plačati vsega zemljiškega davka, ker ni imel tistega dohodka, ki je podlaga za odmerjenje zemljiškega davka. V tem slučaju se zemljiški davek ves ali deloma odpiše po državnem zakonu z dne 12. julija l. 1896., a le s pogojem, da se poškodba na zemljiščih pravočasno prijavi pristojni oblasti in se obenem prosi za odpis davka.

Ker se naši kmetovavci malokdaj brigajo za določila tega zakona, zato dostikrat po nepotrebnem plačajo precej znatne vsote zemljiškega davka, dasi jim je bil velik del pridelka brez njihove krivde uničen po raznih uimih.

Tudi letos se bo, kakor vsako leto, semtertja pripetila na zemljiščih kaka nesreča, in zato že sedaj kmetovavce vnovič opozarjamo na koristi, ni bati ničesar. Ako pa podležemo, potem se, kdor noče umreti, poizkušaj rešiti sam. Odhitite po stezah, ki so večinoma znane le vam, v sosednje pokrajine, ker milosti se vam ni potreba nadejati nikake! Záme se ne brigajte! Če zmagamo in ostanem živ, bom v vaši sredini, ako ne — padem na bojišču. Odpočijte se zdaj! Saj je morda to poslednja noč, ko se vam še nudi ta prilika! Zjutraj ob svitu bodite na določenem mestu!“ Počasnih korakov se je izgubil Gregor med drevjem.

Komaj je pričela drugo jutro zarja rdečiti nebo, že so bili zbrani uporniki polnoštevilno v zasedi. Gregor jih je razpostavil ter vsakemu posebej odkazal prostor. Med prvimi v vrsti je bil tudi sam. Nestrpno so pričakovali Matevžev prihod.

Solnce je stalo že za moža visoko na nebu, ko prisopiha ta s svojim tovaršem. „Še pet minut in tukaj bodo!“ zakliče ves razgret od hitre hoje.

Pet minut — kratka doba, le trenutek, če človek pomisli na minuloost; pet minut — polovica večnosti za naše upornike, ki so s strahom in upom pričakovali svojega sovražnika.

Mišice so se napele, oko je srepo zrlo na pot, po kateri mora priti, desnica je nehote poslegla po loku in puščici... Napeto uho je začulo oddaljen, nejasen hrup. Še par trenutkov, potem pa se prične krvavi ples.

Prikazali so se prvi oboroženci. Brezskrbno so se približevali upornikom; še na mar jim ni prišlo, da bi se kdo drznil postaviti se jim v

ki jim jih nudi ta zakon. Komaj se je letošnje pomlad narava vzbudila, smo že imeli hudo uimo, in sicer slano, ki je zlasti po Dolenjskem prizadela veliko škodo. Dolenjski vinogradniki imajo pravico zahtevati odpis zemljiškega davka od svojih vinogradov. V teku leta se nam je pa še marsikaterih drugih uim bati; toča nam prav gotovo ne bo prizanesla in zlasti se je bati velikih poškodb po ogrcih.

Pri kmetijah nastane pravica do odpisa zemljiškega davka, če je bil na majhnih parcelah, ki merijo do 4 ha, uničen vsaj četrti del prirodnega donosa vsled poškodbe po toči, vodi, ognju, miših ali pa trtni uši. Pri večjih posestvih nastane ta pravica, če je bil pridelek vsaj na 1 ha poškodovan. Vsled poškodbe po suši, moči, pozebi (slani), škodljivih mrčesih in škodljivih glivah pa pristaja pravica do odpisa zemljiškega davka, če znaša poškodba vsaj četrtino prirodnega donosa vseh parcel, ki leže v eni in isti davčni občini.

Vsako poškodbo na prirodnem donosu, ki se zanjo more prositi odpis davka, mora posestnik poškodovane parcele ali njegov pooblaščenec — da ne izgubi pravice do odpisa davka — v osmih dnevih potem, ko je zapazil škodo, naznaniti davčnemu oblastvu prve stopnje (okrajnemu glavarstvu, davkarji ali davčni okrajni komisiji). Za pooblaščenca lastnika poškodovane parcele štejejo: zakonski drug, varuhi, zakupniki ali užitniki zemljišč, pooblašчени kmetijski uradniki in pa župani občin.

Poškodbo, ki se zaradi nje prosi odpis zemljiškega davka, more torej vsak zase, ali po svojem pooblaščenju naznaniti; more jo pa naznaniti tudi več zemljiških posestnikov skupaj, ki naznani vso občino. Ker so vse take poškodbe manj ali več v celi občini, zato je najbolje župana naprositi, da poškodbo naznani; vendar priporočamo zadevo zasledovati, in, če župan svoje dolžnosti ne stori, naj vsak zase ali vsi prizadeti skupaj vložijo naznanilo. Naznanilo škode in druge vloge, ki se tega tičejo, so kolka proste.

„Kmetovalec“.

DOPISI.

Šenčur pri Kranju. Zadnje nedeljo se je ustanovila pri gostilničarju Gašperlinu v Šenčurju podružnica „Ciril-Methodove družbe“. Ustanavljal jo je prišel Ante Beg, bivši urednik „Slov. Naroda“, v spremstvu učitelja Luznarja s Premskovega. Baje so bili udeležniki zelo potrti, ker Premskovljani niso pripeljali „župnika“ Brceta, kakor so bili prej obljubili. „Prišlo je toliko zavednih mož in mladeničev, da je bilo Gašperlinovo dvorišče napolnjeno,“ pravi dopisnik v „Slovenskem Narodu“. Storili bi udeležnikom krivico, ako bi rekli, da jih je bilo nad 40 glav. Oh, ko bi bili to sami Šenčurjani, potem bi bil sklicatelj, Nešenčurjan, lahko zadovoljen. Zbotali so pač skupaj vse liberalce cele okolice. S Premskovega

bran. Oko je zažarelo Gregorju, dvignil je lok, napel tetivo, pomeril in sikaje je rezala puščica zrak ter se zadrla globoko v vrat prvega hlapca, ki se je smrtno zadet zgrudil na tla. To je bilo znamenje za splošen napad. Sprva so bili hlapci zmedeni po nepričakovanem napadu, njihove vrste so prišle v nered — a kmalu so jih rogovji uredili.

Prišel se je boj, ne boj — mesarsko klanje. Uporniki so dobro vedeli, kaj jih čaka; hlapci pa, ki so izprevideli, da se gre za njihove kože, tudi niso držali rok križem. Na obeh straneh so se borili kakor levi. Culo se je le sikanje puščic, udarci mečev ter stokanje in hropenje ranjencev in umirajočih.

Boj je divjal ljuteje in ljuteje. Vedno več mrtvecev je pokrivalo tla. Čuda hrabrosti je doprinašal Gregor. Kamorkoli je zadel njegov meč, je nastala vrzel. Prestrašeni so se jeli umikati najemniki pred njim. Ko uporniki to vidijo, prešine jim srca nov pogum. S podvojeno močjo udarijo po sovražniku, ki se začne umikati in naposled pobegne z bojišča. Zmage pijani dero uporniki za begunci. Tu se prikaže na svojem vrancu Tamara. Vzdignjene desnice se pobesijo, ko jih nagovori s svojim srebrno-čistim glasom: „Možje, dovolj naj bo prelivanja krvi! Zagotavljam vas, da se vam ne skrivi las, če se mirno povrnete na svoje domove! Znano vam je, da sem odslej vaša graščakinja. Ravnat hočem z vami pravično in prizanesljivo! Podrobneje o tem se pogovorim z vašim glavarjem.“

se jih je pripeljalo na „tajslnu“ okrog 20 po številu, med njimi oče Galè. Od Šenčurjanov se je udeležilo shoda samo par „naprednih“ mož in pa nekaj „vzgladnih“ fantalinov. Ti bodo najbrže podružnico podnevi in ponoči „gor držali“. — Vsa čast zavednim šenčurjskim možem ki niso šli na limance! Dobro vedo, kam pes tace moli. Pod pokroviteljstvom slovanskih apostolov bi nekateri radi postavili v Šenčurju temelj liberalizmu. Pa se zelo motijo! Ne vemo res, čemu se štuli v Šenčur učitelj Luznar. Šenčurjani ga ne kličemo, ker ga ne potrebujemo. Imamo sami ljudi, ki nas bodre za slovanstvo, pa tudi za verstvo, bolje kakor zna on. Bodi še omenjeno, da se učiteljstvo v Šenčurju ustanovitve metodarske podružnice ni udeležilo. Gotovo jih bo kdo radi tega bolj od strani gledal, pa nič ne dè. Smolo so pa imeli premskovski romarji nazaj grede. Lokarjev šarec se je namreč splasil, ker je bil v Šenčurju od naprednih govorov postal preveč nervozen, in je kar na celem vse skupaj prekučnil. Lokar, ki je bil bolj lahek, je daleč odskočil in je po neki njivi brazde meril, Luznar in Beg sta po čičnili bolj pri vozu dol. Hudega ravno ni bilo nič, ker so se vsi pobrali. Samo to se je Lokarju za malo zdelo, da bi njegov konj, kadar gospode vozi, ravne ceste ne videl. Pa še kako imenitne gospode je vozil! „Ta kosmati“ iz Ljubljane toliko ve o svetnikih, da bi bil že kmalu dober za „fajmoštra“ na Premskovem, Luznar pa tudi.

Iz Strahinja se nam poroča, da so tam začeli zadnje čase prav pridno delovati tatovi. Najbolj so jim všeč kokoši. Pred kratkim sta bili ukradeni neki gostji dve kokoši. Par dni za tem so prišli tatovi obiskat premožnega gospodarja. Ker pa druge kureline niso mogli najti, so se zadovoljili kar s kokljjo. Zadnji petek zvečer pa so vlomili na dveh krajih. Krojaču Pečelinu so odnesli iz zaklenjene kleti dve kokoši. Še istega večera pa sta dva tatova z gnojnimi vilami snela vrata kajzarja Bevca. Šla sta z lučko v roki v shrambo, kjer so spali otroci. Povpraševala sta jih, kje imajo spravljeno meso, slanino in drugo. Ker jima otroci niso vedeli povedati, sta poiskala sama in odnesla precej ješprena, več kilogramov kave in sladkorja, katerega je bila gospodinja pšejnji dan kupila za trdo prislužene krajcarje, in nekaj krompirja ter sta odšla. Vse kaže, da je to neka „lačna družba“, ki išče le jedil.

Iz Kroke. Uvidela se je živa potreba, da se ustanovi v Kropi obrtno-nadaljevalna šola. Po večletnem prizadevanju našega nadučitelja se je vendar posrečilo krajevne faktorje, predvsem občinski odbor in žebljarsko zadrugo, prepričati o potrebi te šole. Občinski odbor in zadruga sta pripravljena prispevati z letnimi doneski. Konstituiral se je ustanovni odbor, ki vse potrebno odredi, da se mogoče že jeseni otvori tako potrebna obrtno-nadaljevalna šola. — V nedeljo, dne 12. t. m., je začel poslovati občinski posredovalni urad ali „mirovno sodišče“ v Kropi. Da je bil tak urad potreben, se razvidi že iz tega, da so se ta dan vršile kar tri pravne obravnave, pri katerih se je dosegla popolna sprava med strankami. Predsednik tega urada je nadučitelj Jos. Pleničar; prisodniki gg.: Val. Oblak, Jan. Šolar in Ign. Ažman. Dal Bog, da se posreči kroparsko vročevrnost nekoliko ukrotiti. — V nedeljo, dne 12. t. m., so oddali ljudje šolskemu vodstvu sedem strupenih

kač (modrasov). Zanimivo je bilo pri tem to, da je žebliar Janez Šolar prinesel v roki modrasa, ga je tudi ujel z roko, in to starega modrasa. Bil je mož bled in roka se mu je tresla pri tem junaštvu, zakaj dobro je vedel, v kakšni nevarnosti je bil. Res treba previdnosti! Čemu loviti gače z roko, ko imamo lahko drugo pripravo, da se love varno. — Občinski odbor je sklenil v svoji seji plačati za liter broščev 4 vin. Otroci so pridno nabirali in vse obrali, a dobili komaj 10 litrov. Čudno, da pri nas ni tega mrčesa. Čujemo, da je tudi v sosednji Kamni Gorici tako. S tem pa ni rečeno, da se zavoljo tega pritožujemo. — Gasivno društvo v Kropi je imelo pretečeni teden svojo prvo letošnjo veliko gasivno vajo z orodjem, pri kateri so se pokazali naši neustrašeni gasivci. Kaj pa z gasivsko godbo? Mladenci, zganite se! Mogoče je, da se bo pa le dobil kdo, ki bi za silo prevzel vodstvo. Bilo bi pač škoda, da bi godba razpadla. — Tudi pri nas smo začeli misliti na našo narodno dolžnost. Gospod deželni đacar Josip Piškur je v kratkem pri dveh prilikah pobiral in odposlal doneske „Slov. Straži“. Bilo ni veliko, a nekaj kronic je pa le „Slov. Straži“ dobrodošlo.

Z Bleda. Res je škoda, da lepega grajskega posestva ni kupila domača roka. Toda po drugi strani je resnica, da je dvomljivo, če bi cela stvar nesla in prav se mi zdi, da se dežela za zdaj ni spustila v ta kup. Večji uspeh bi za zdaj imela dežela, ako se loti vodovoda in električnih naprav na Bledu. S tem bo Bled dvignila do tiste veljave, katerega mu gre. Vodovod bi bil potreben tudi zaradi požarov, katerih je tukaj nenavadno veliko. Za elektriko imamo pa tudi vodne moči blizu na razpolago. Tako bi združili lepo s koristnim in privabili tujce, ki ljubijo snažnost in red. Treba bo kaj več storiti za povzdigo omike, potem bodo tujci vedeli, da so prišli med izobražen narod, in nas bodo spoštovali.

Priznanje politiki „Hrvaško-slovenskega kluba“. Isti dan, ko so ljubljanski liberalci v svojih glasilih bobnali v svet, da je Šusteršičeva politika v hrvaških zadevah izdajavska, da so ji tedaj hrbet obrnili vsi hrvaški zastopniki, so pa bivši poslanci stranke prava za sabor v Zagrebu sestavili na konferenci v Opatiji brzovjavo na dr. Šusteršiča, v kateri so enodušno izrekli svoje priznanje in najtoplejšo zahvalo Hrvaško-slovenskemu klubu, ker se je v tem kritičnem času v državnem zboru in v delegacijah jasno in odločno postavil na pravaško stališče in pred največjimi faktorji monarhije zahteval končno in pravično rešitev hrvaškega vprašanja. Liberalci so tedaj dobili po zobeh.

Iz državnega zbora. Jugoslovani in Rusini niso pustili, da bi bil proračunski provizorij brez prvega branja prišel v razpravo. Zato bo po binkošnih državnih zbor prišel v kritičen položaj, posebno še, ker tudi službena pragmatika dela velike težave. Pri razpravi o izseljencih je imel obstrukcijski govor poslanec Biankini, ki je po pravici grajal vladu, da ničesar ne stori za Dalmacijo in se zaradi tega mora toliko Hrvatov izseljevati. Omenil je, da vsako leto okoli 500 Hrvatov umrje v ameriških premogovnikih in pri plavžih. Govoril je tri ure v hrvaškem jeziku. Tudi to, da je oboel ministrski predsednik Stürgkh in ga namestuje baron Heinold, bo imelo

svoje posledice, če ni že bolezen sama posledica gotovih razmer.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand se preseli iz Belvedera na dvor.

Dr. Karol baron Chiari, član gosposke zbornice, glavni pristav nemških nacionalcev, je umrl dne 14. t. m. v svoji lovski koči na Visokih Turah.

Železničarji hočejo dobiti še novih vozni olajšav. Znanj so nam slučaj, da nekateri bivši železničarji vozne olajšave prav dobro uporabljajo, da ne rečemo zlorablajo v svojo korist.

Liška železnica. Začela se bode precej graditi železnica iz Ogulina proti Kninu do dalmatinske meje.

Na Češkem so prišli Čehi in Nemci do spoznanja, da dežela trpi škodo, ker se med seboj ne poravnajo. Tritisoch učiteljskih kandidatov je brez službe, ker se zadnja leta niso otvorili nobeni novi razredi na šolah. Pričela se bodo tedaj nova pogajanja za mir.

Med poljskimi poslanci je nastal spor. Izstopili so nekateri poslanci iz Vsepoljske stranke in iz skupnega kluba.

V Lvovu so bile dne 11. t. m. demonstracije zaradi sklepa dume, da naj se loči bolmski okraj od Rusko Poljske. Demonstrantje, večinoma visokošolci, so šli nad ruski konzulat, toda policija jih je ustavila. Začeli so dijak metati kamenje in so ranili 23 stražnikov.

Srbija. Finančni minister Protić in vojni minister Stepanović sta podala demisijo.

V Italiji delavcem primanjkuje dela, ker veliko trpi zaradi vojske industrija. V Milanu je 30 000 delavcev brez posla.

Ženska volivna pravica je bila v državni zbornici v Rimu odklonjena z 218. proti 47. glasovom.

Proti dvoboju je bila razprava v nemškem državnem zboru. Vojni minister je dvoboj še zagovarjal. Državni zbor je pa sklenil, da se častnik, ki odklanja dvoboj, ne sme odpustiti iz armade. Katoliški poslanec Gröber je zahteval, da naj cesar dvoboj prepove.

V pruskem deželnem zboru je bil s 319. proti 8 glasovom zavrnjen ugovor poslanca Borharda glede njegovega izključenja iz zbornice.

Danski kralj Friderik je dne 14. t. m. umrl v Hamburgu. Ko se je izprehajal po ulici, ga je zadel mrtvoud in šele v bolnici, kamor so umirajočega prenesli, so spoznali, da je ta mož kralj Danske. Star je bil 68 let.

Na Danskem je bil za kralja proglašen prestolonaslednik Kristijan.

V Belgiji je parlament razpuščen in za dan 2. junija so razpisane nove volitve. Kaže se, da bo hud boj, ker so se tudi v Belgiji združili liberalci in socijalni demokratje proti katoličanom.

Ljudske šole v Belgiji so bile nekdanje komunalne. Ljudje so pa prišli do prepričanja, da so verske ali samostanske šole veliko boljše, ker so učne moči cenejše in uspehi sijajnejši. V Belgiji zato narašča število duhovnikov in nun, ker se jih vedno več uporablja kot učne moči na ljudskih šolah. Ker nasprotniki katoličanov spoznavajo, da izgubljajo v šolah tla, postajajo divji in besni proti duhovnikom in samostanom.

Na Francoskem so se dovršile občinske volitve. Socijalisti so izgubili pri njih v dveh mestih večino, naprednjaki v 7. mestih. Napredovali so katoličani in republikanci. Katoličani so si priborili na novo večino v občinskem svetu v mestu Marseille in Bordeaux.

Angleška hoče še pomnožiti vojno brodoge in glede rezervistov tako urediti, da bi bilo 33 vojnih ladij malo ur po napovedi vojske pripravljenih za boj.

Angleži so stari kramarji. Zveze sklepajo, kakor jim kaže, včasih tudi s takimi, ki so si med seboj nasprotni. Tako so zdaj baje Angleži sklenili zvezo po eni strani s Turčijo v obrambo njene celokupnosti, na drugi strani pa z Italijo, kateri so dovolili, da naj zasede male turške otoke.

Upor Arnavtov. Okoli 2000 Arnavtov, ki so se uprli proti Turkom, stoji na višinah blizu Djakova. Ulemi so jih hoteli pomiriti, pa niso nič opravili.

V Dardanelah so odstranjene mine in pot za ladje je prosta.

Italijansko-turška vojska. Turški ministrski svet je sklenil, da se bodo pogнали iz Carigrada vsi Italijani, ako se bo italijansko brodoge polastilo kakega otoka v Arhipelu. Italijani pa jemljejo male otoke v Egejskem morju s svojim brodogem kar po vrsti. Dne 13. t. m. je ladja „Napoli“ zasedla otok Piscopi, ladja „Pisa“ otok Kalimnos, ladja „San Marco“ otok „Leros“ in ladja „Almafi“ otok „Patmos“. Posadke teh otokov so se morale udati. Turški uradniki so bili vjeti in odpeljani. Med ujetniki so 3 kajmakami (veliki vezirji) in 4 mudirji (okrajni načelniki). V Solunu so že začeli Turki iztravati italijanske podložnike, med katerimi je bil tudi zastopnik zavarovalnice Assicurazioni Generali iz Trsta. Potruje se, da je bil ujet arhipelski vali Labi Bej, ko je hotel priti na otok Rodos.

Vojska v zraku. Ker so si Italijani pripravili celo brodoge zrakoplovov in so kralj in po-

„Živela graščakinja, živela pravicoljubnost!“ zaori kakor iz enega grla. „Kje je naš glavar, kje je Gregor Sokolski?“

Osupli se ozirajo okrog. Njega, ki je bil vedno prvi v boju, ki jim je odločil zmago, njega ni med njimi. Saj jim je vendar obljubil, da ostane pri njih, če zmagajo. Je li morda ranjen ali pa celo — mrtev?

Z mrzlično hitrostjo se vrnejo na bojišče. Tu ugledajo Gregorja sredi kopice mrtvecev težko ranjenega. Puščica mu je predrila prsi. Nepremično je ležal sredi mlake krvi. Zmetali so hitro skupaj nekaj obleke ter ga previdno položili nanjo. Izkušali so mu ustaviti kri, ki je neprenehoma curljala iz rane. Odstraniti so hoteli puščico, toda spoznali so, da jim umre takoj, če to store — rane pa drugače ni bilo možno zavezati. Bil je izgubljen. Odločenih mu je bilo le še par trenutkov življenja.

Razburjena je gledala Tamara ves prizor. Tu zdaj leži v smrtnih bolečinah krepka postava onega, ki ji je rešil življenje, ki ga je zavrnila tako kruto. Če bi ga bila uslišala, bi bil lahko še zdrav, lahko bi še živel dolgo vrsto let srečen in zadovoljen. Grenka solza se ji je zalesketala v krasnem očesu. Ni se mogla več premagovati; saj je tudi ona ljubila Gregorja, samo ponos ji je branil, da bi mu bila to priznala. Z opotekajočimi koraki se mu približa ter se vsede poleg njegovega vzglavlja. Ni se menila, da so jo za-

čudeno gledali, češ, kaj hoče ona pri njem, saj ga vendar sovraži.

Z mehko desnico mu je pogladila goste kodre, ki so se mu usipali črez visoko čelo. Njegova usta se polagoma odpro in izgovore komaj slišno: „Tamara.“ „Dà, jaz sem, Gregor, tvoja Tamara.“

Odprl je trudne oči in jih z blaženim nasmehom uprl v njen obraz. Prijel je njeno desnico in jo stisnil. S slabim glasom je še prosil odpuščanja Boga in Tamara. Rajski mir se mu je razlil po obrazu, prsi so se mu krčevito dvignile, dihnul je še enkrat — dvakrat, nato pa mirno izdihnil svojo dušo.

Neutolažljivo je plakala Tamara. Poljubila ga je na blede usta, ga klicala po imenu, a zastoj, spal je že smrtno spanje.

Veličasten je bil Gregorjev pogreb. Zbrala se je vsa okolica, da ga spremi k večnemu počitku. Takoj za krsto je stopala v črni žalni obleki poleg nesrečne matere Tamara, nova graščakinja. Ko so polagali krsto v hladno zemljo, ni ostalo suho niti eno oko. Vse je žalovalo za rešivcem naroda.

Gregorjevo telo je trohnelo v grobu, spomin nanj je pa stoletja ostal živ med hvaležnim ljudstvom.

Prišli so lepši časi. Milo je vladala Tamara svoje podložnike

samezna mesta za to veliko žrtvovali, se je gnila tudi Turčija. Zadnji čas se vežbajo pri Carigradu turški vojaki v zrakoplovstvu pod vodstvom angleških in francoskih letavcev. V kratkem utegnemo dobiti poročilo, da je bila bitka med Turki in Italijani v zraku.

Novičar.

Liberalci in Nemci. Na papirju so liberalni Slovenci silno narodni in radikalni, Nemce bi najraje potopili v žlici vode. Vse kaj drugega je pa v resnici. Kjer jim kaže, se združijo z Nemci proti katoliškim Slovencem. Tako na Koroškem, Štajerskem in tudi na Kranjskem. Zadnje volitve v razne zastope so to zopet dokazale. Pri volitvi predsedstva v trgovsko in obrtno zbornico so volili liberalci z Nemci podpredsednika Pammerja. Pri zadnji deželnozborski volitvi na Belokranjskem so se združili z nemškimi Kočvarji proti slovenskemu kandidatu Dermastiji. V razne občinske zastope so volili tudi, kjer jim je kazalo, Nemca. Ko se deželni odbor pripravlja, da se pridobijo vodne moči za naše srednje stanove in za kmeta, pomagajo liberalci zopet nemški industriji in zabavljajo nad deželnim odborom kamor pridejo. Enakih zgledov bi navedli lahko še več. Taki narodnjaki so liberalci, zato se S. L. S. ne more in ne sme družiti z njimi.

Ovaduštva v Ljubljani. V Ljubljani se imajo prav fletno. Leto in leta so že liberalci ovajali pristaše S. L. S. in ječo zahtevali za vsak malenkostni prestop. Le pod ključ z njimi! Zadnji čas so pa le cmokali veselja, da bo g. Kregar jedel ričet. Kar dočakati niso več mogli. Ribnikarjevo glasilo se je v tem posebno odlikovalo. Sedaj, ko je deželni odbornik dr. Lampe izročil material o Ribnikarjevi zadevi c. kr. državnemu pravdnstvu, pa liberalci kar besne in hočejo nad dr. Lampetom izprazniti vse posode svojih psov. Še celo „Zarja“ je bilo to preveč in je rekla: „Kaj se boste liberalci repenčili, saj vi niste nič boljši, kajti pri zadnji občinski volitvi v Spodnji Šiški ste ovadili nekega socialnega demokrata, ki je bil pri vojaki, pa se je preoblekel in prišel volit.“ To je zopet zbudilo „Slov. Narod“, ki je takole odgovoril: „Da bo pa svet zvedel, da so socialni demokrati ravno taki mojstri v denunciranju in ovaduštvu in prav taki patentirani lažniki, naj omenimo, da so socialni demokrati poslali pred tremi leti v „Narodni dom“, ko je bila tam veselica, svojega špijona, ki je potem napravil ovadbo, da se je na tej veselici klicalo: „Živela Srbija!“ in da so se govorili veleizdajniški govori. Ta špijon in ovaduh je danes v vodstvu socialno-demokratske stranke. Če bi „Zarja“ imela nekoliko daljši spomin kot je njen obstoj, bi morala priti do zaključka, da s takim žaltavim maslom na glavi ni dobro hoditi na vroče solnce.“

Ženske shode so napravili zadnjo nedeljo socialni demokrati po vseh večjih mestih Avstrije. V Ljubljani so liberalci za ta shod odstopili „Narodni dom“. Rdečkarji niso narodni in za zgradbo „Narodnega doma“ v Ljubljani tudi niso plačali nobenega fیکا, pa ker so dediči narodnjakov, jim že pristojna tisto mesto, kakor narodnim damam. Ker so ženske rdečkarjev še manj zmožne za zborovanje, kakor narodne dame, zato so prihiteli na shod tudi sodrugi. Imeli so besedo Petrič, Kocmur, E. Kristan in njih boljše polovice, ki so trdile, da se hočejo opirati na sodruge v boju zoper kuhovnico. Bivša kokrska učiteljica, Alojzija Stebi, kateri se ni več ljubilo poučevati otroke in je šla rajši za urednico k „Zarji“, je rekla, da je ženski razum že toliko zrel, da zna zračunati, kako mora preživeti mnogoštevilno družino z 2 K na dan, in je zahtevala za ženske aktivno in pasivno vol. pravico za drž. zbor, deželni zbor, za občinske zastope, in da smejo pristopati k političnim društvom. V Kokri, kjer je doslej Stebi poučevala, se kaže že velik uspeh, tako da že več bivših njenih gojenk kandidira za županski stolec, samo — brati še ne znajo. Kocmur je tolažil zborovavke, da naj se nikar ne bojijo klerikalnih žensk, ker se bo že našla prava pot, ako bi jim skočile v lase. E. Kristan je pa rdečim ženskam zatolkel v glavo, da naj terciarkam (najbrže je mislil nune) nikar ne dajo svojih otrok v vzgojo, da jih ne izpridijo. V tem slučaju bi bilo bolje, da bi žene sploh ne rodile. Ta klobasa je bila še rdečim ženskam malo predebela in sram jih je bilo, da so prišle na shod. Ta shod je bil sicer popolnoma brez pomena, ker se ženske težko dajo tako pokvariti, da bi sprejele brezverski rdeči evangelij, dokazuje nam pa, da bo treba za poštene krščanske ženske napraviti kmalu organizacijo, da ne bo prepozno.

Socialni demokrati in ženstvo. V zadnjem času so po naročilu dunajskega socialnodemokratskega vodstva pričeli tudi slovenski sodrugi agitacijo pri ženskah. Dvomimo, da bi se jim posrečilo kak uspeh med našim vernim ženstvom. Verna, krščanska žena, pa naj si bo mati ali samica, ne more nikdar pripadati rdeči stranki. Ali naj se mar prikloni ženska brezverski socialni demokraciji, ki hoče po razporoki ženo pahniti v najhujše gorje in bedo, ki oznanjuje prosto ljubezen, ki trdi, da nimajo starši nobene pravice do svojih otrok, da so ti skupna last i t. d. Na

take limanice ne bo sedla slovenska žena in naj jo vabijo še tako zgovorni jezički raznih Štebije in Kristanovih Ad. — Slovenska žena ima svoj prostor edinole v krščanski stranki.

Medsebojna ljubezen rdečkarjev. V Brnu na Moravskem se bodo vršile v kratkem volitve v bolniško blagajno. Rdečkarjem posebno diše bolniške blagajne, pri katerih razni tajniki vlečejo prav masne plače na škodo delavcev-trpinov. Hud boj se je tam vnel med obema rdečima strankama, med centralisti in avtonomisti. Blagajno imajo sedaj avtonomisti v posesti. Da bi jo obdržali tudi še v bodoče, zato so fabricirali nad 3000 volivcev, katerih v resnici nikjer ni. Izmislili so si kar na lepem razna imena in jih vpisali v imenik. Tako sleparijo socialni demokrati pri volitvah, kadar se gre za denar.

Kaj pravijo ljubljanski liberalci o socialnih demokratih? „Zarja“ je prinesla nekaj neslanih fraz, katere je najbrže skrpucal človek, ki je bil že vse. „Zarja“ ima na razpolago korita za vsakovrsne izkoriščevalce ubogeja trpinadelavca. Pijonirji slovenske socialno-demokratske stranke se bojujejo le za svoja korita. Dà, dà, prvi maj! Dolga leta so trpeli in kot čebelice pridno nosili delavci v te bajne fonde. a danes, ko bi morali izkoristiti ogromne zaklade za svoje mezdnó gibanje — so pa „suhi“. Ko si je mož Čobal pri svoji skromni plači 35 gld. prihranil naravnost ogromno premoženje, katero cenimo najmanj na svojih 50.000 K, je pa pričela njegova soproga takoj zabavljati, da knapovske babe smrdijo po „štajnkolnu“. Sodrugí voditelji ste bili že vse. Krščanski socialisti in kdovekaj še. Dà, dà, korita se je treba držati, kajne? — Sodrug Mrak, ti hočeš imeti danes dve železi v ognju; katero bode prej razbeljeno, tisto bodeš pa koval. Kocmurju bomo povedali njegove grehe, ki so zelo umazani! Voditelji socialne demokracije imajo maslo na glavi, kar je nam prav dobro poznato. Zato je svoj čas skrbel njih verni mučenik Čobal. — Tako piše o rdečih bratih „Slovenski Narod“, ki svoje rdeče zaveznike gotovo prav dobro pozna.

Hinavski naprednjak. „Slovenski Dom“ piše: „Naprednjak spoštuje prepričanje svojega bližnjega, nikdar ne preganja nikogar za to, ker ima dotičnik drugačno mnenje v političnem, verskem, ali kakem drugem oziru.“ Ravno ta „Slovenski Dom“ je pa poln napadov na duhovne, ki so v političnem in verskem oziru drugačnega mnenja, kakor liberalci. Tako nesramnega lista, kakor je „Slovenski Dom“, ne najdemo lahko med drugimi narodi. Ta umazani list vsak teden priporoča njegov oče „Slovenski Narod“.

Čudne razmere na trziški železnici. Trziška železnica ne sprejema ob sredah in sobotah z jutranjim vlakom nobene prtljage čevljarjev. Na postaji v Kranju zahtevajo, da morajo čevljarji sami dati dva delavca, če hočejo, da sprejme vlak prtljago. Čevljarji so s tem hudo udarjeni. Ravno ob sredah in sobotah oddajajo osebno največ blaga v Ljubljano. Tam dobe za narejeno blago denar in kupujejo novih surovin. Najlepše pa je, da ta novi red čevljarjem ni bil niti naznanjen. Oddali so prtljago, podali se v Ljubljano, prtljaga pa je ostala, ker je ni hotel izprevodnik sprejeti, češ, da mu je bilo prepovedano v Kranju. Še postajenačelnika v Trzinu in Dupljah sta gledala, ko jima je izprevodnik naznanil ta ferman Čevljarji so imeli škodo vsled tega početja. Kdo jim povrne škodo? Ali samo za čevljarje velja ta ferman, ali sploh za vse? Čemu pa je potem železnica tu? Ali je direkcija v Trstu dala tak čuden ukaz, ali se je izkuhal le na postaji v Kranju?

Gorski polki imajo v Ljubljani tekmovalno streljanje. Prišel je v Ljubljano domobranski minister Georgi in v ponedeljek prideta še nadvojvodi Friderik in Evgen. Priredilo se bode visokim gostom na čast več slavnosti, koncert, katerega se bosta udeležila nadvojvodi, priredi „Glasbena Matica“, podoknico pevsko društvo „Ljubljana“ in v kazinski dvorani bo ples. Dežela Kranjska in mestna občina sta dali za strelce lepa darila. Dežela je dala kot darilo dekorirane cekine, prvi dar je 100 kronski cekin. Za častnike bo tekma na lovsko tarčo „Zlatorog“. Danes zvečer bo koncert pri sodelovanju vojaške godbe v hotelu „Union“ v korist mestnim revežem in jutri zvečer v Tivoli, v ponedeljek na kazinskem vrtu. Koncerti bodo tudi druge večere na raznih krajih. Dne 23. t. m. ga bo priredila „Glasbena Matica“ v „Unionu“.

Požar v Tomačevem. V vaseh na Posavju se zadnji čas strahovito vrste požari. Sluti se po pravici, da zažiga zlobna roka. Zadnjo nedeljo zvečer je požar pokončal del Tomačevega. Izbruhnil je ogenj za nekim podom. Plat zvona je prebudil vaščane iz spanja. Naenkrat je bila vas v plamenu, ker je veter pospeševal razširjanje ognja. Prihitele so na pomoč požarne brambe iz Stožice, Ježice, Most, Kašlja, Dravelj, Vižmarij, Beričevega, Črnuč, Smartina, Pirnič, Vevč, Viča, Domžal, Šiške in Ljubljane. Ker je v domačih vodnjakih zmanjkalo vode, so napeljali cevi skoro 1000 metrov daleč v Savo. Nabralo se je silno veliko ljudstva in tuji iz Ljubljane došli vojaki so pomagali gasiti, toda bile so velike težave, ker je bila strašna vročina in se je ogenj

naglo širil. Pogorelo je devetim gospodarjem nad 20 poslopij z opravo in obleko. Škode je nad stotisoč kron. Posestnico Marijo Marn, ki je šla po denar v gorečo hišo, je ob povratku zadel goreč tram in jo nevarno poškodoval, da je drugo jutro umrla v ljubljanski bolnišnici. Nevarno so opečeni: gostilničar Rode, njegova starejša hčerka in dekla, nadalje gasilci: Franc Peršin, Janez Bizjak, Jakob Naglič, Jožef Kos, Janez Dovič in topničar Osterman. Manj opečenih je pa mnogo oseb. Goreča greda je padla s strehe na brizgalno, ki je zgorela. Kako brez srca so ljudje, se kaže iz tega, da je bilo pogorelcem mnogo blaga, ki so ga rešili iz hiš, pokradenega. Sluti se, da je zažgal neki potepuh, domačin.

Slovenski slikarji so napravili v Ljubljani razstavo svojih slik, ki se pa ni obnesla. Moderni slikarji so prinesli preveč tujega duha v domovino in ljudstvo jih ne razume. Za cerkveno slikarstvo, ki daje še največ kruha, je že malokdo sposoben.

Vodstvo deželne bolnišnice prevzame začasno deželni zdravstveni tajnik dr. Dolšak. Za sekundarija sta imenovana dr. Viktor Breskvar in dr. Ernest Tratnik. — Dr. Šlajmer se je nekoliko ranil na nogi in si zastrupil kri ter nevarno obolet. Pollicali so že iz Zagreba kirurga, ki naj bi mu odrezal nogo, vendar se mu je obrnilo na bolje in operacije ne bo treba. — Danes je na graškem vseučilišču za doktorja zdravilstva bil promoviran dr. Hugon Robič „sub auspiciis imperatoris“.

V Križah pri Trzinu bodo imeli 13. junija občinske volitve.

Pot skozi Vintgar, ki je bila po jesenski povodnji poškodovana, je zopet popravljena in za izletnike odprta. Od 1. maja je odprta tudi Žumrova restavracija, kakor vsako leto. S prvim majem se je otvorilo novo postajališče Podholm-Vintgar (med Dobravo in Bledom). Dozdaj se je oddalo na postajališču že 350 vozniških listkov, izstopilo je pa okoli 600 potnikov, kar je najboljši dokaz, da je bilo to postajališče potrebno.

Velika binkoštna veselica v Postojnski jami. Na binkoštni ponedeljek se bo vršila ob 3. uri popoldne v Postojnski jami velika binkoštna veselica. Po različnih velikanskih dvoranah bode igralo več godb, ki bodo nudile občinstvu obilo zabave. V jami bode uradovala c. kr. jamska pošta, katere posebnost je, da se pritisne vsem razglednicam, ki se tam oddajo, poseben jamski poštni pečat. Tudi za telesne potrebe jamskih posetnikov bode čim najboljše preskrbljeno. Iz Ljubljane, Trsta, Reke, Gorice in Krmina bodo vozili v Postojno posebni vlaki po znatno znižanih cenah. Postojnski bajni podzemski svet bode v vsej svoji obsežnosti slavnostno električno razsvetljen. Veselica se bo vršila pri vsakem vremenu, vstopnina je znižana na 2 K za osebo.

Opat Gerard Maier v Stičini je odložil opatsko čast. Pet let je bil prior in 9 let opat v Stičini.

Za Brezje je trgovsko ministrstvo dovolilo nov poštni urad, kar bo romarjem, ki hodijo k Mariji Pomagaj, gotovo všeč.

Modrasa je ubil četrtišolec Dominik Dekleva preteklo soboto ob poti iz Kranja v Struzevo. Dne 15. t. m. pa je enega vjel tudi kamnosek Puhar v kamenolomu v Struzevem.

Strupene kače ljudje na Kranjskem prav pridno preganjajo, ker je deželni odbor izdal razglas, da naj plača za vsako glavo strupene kače županstvo 1 K.

Preč. g. Janez Novak, častni kanonik in dekan v Račovljici, je praznoval dne 13. t. m. svoj 70 letni rojstni dan pri popolni čilosti duha in telesa. Na mnoga še leta!

K sv. Joštu nad Kranjem je namesto č. g. Jakoba Razborška, ki je dobil župnijo Tunice, prišel za ekspozita č. g. Karol Rupnik, doslej kaplan v Predvdvoru.

V Žirovnici se dne 1. junija na c. kr. poštmem uradu vpelje brzojavna služba.

Salezijanski zavod na Rakovniku je dobil 8000 kron podpore iz državne dobrodelne loterije.

Na Šenturški Gori je v nedeljo 12. t. m. predavala o gospodinjstvu in vzgoji gđ. Minka Odlasek, voditeljica gospodinjstvih tečajev. Jako bi bilo potrebno in zelo koristno, ko bi se priredil tudi planinkam gospodinjstvi tečaj. Gđ. voditeljici srčna hvala!

V Kranjski Gori prirede v nedeljo, dne 19. t. m. kranjskogorski pevci v salonu hotela „Razor“ predstavo v korist planinskega doma na Vršiču. Začetek ob 4. uri popoldne. Nastopi prvič domači salonski orkester, v programu je tudi veseloigra, zborovo petje in prosta zabava.

Umrla sta gimnazijska profesorja Jožef Šorn v Mariboru in Ivan Fon v Celju.

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja (19.) sv. Celestin, p.; ponedeljek (20.) sv. Bernardin, spozn.; torek (21.) sv. Feliks, spok.; sredo (22.) sv. Helena, d., in sv. Julija; četrtek (23.) sv. Dezi-derij, škof; petek (24.) Marija, pom. krist.; sobota (25.) sv. Urban, p.

Današnji številki prilagamo čeke za „Slovensko Stražo“.

* * *

Škof dr. Mayer, dvorni župnik na Dunaju, je umrl dne 14. t. m., star 84 let.

Djakovski škof dr. Krapac je šel birmovat v Slavonijo. Ko je prišel v Slankaman, so ga pozdravili s streljanjem topičev. Konji so se splašili in oddirjali. Škof je skočil z voza in se ni nič poškodoval.

Umrl je švedski pisatelj Avgust Strindberg. Hud vihar je bil ta teden v Nemčiji. Ruval je drevesa, odkrival strehe in podiral hiše. S strehami cirkusov se je pa igral kakor mucka z jajčimi lupinami. Hud vihar je bil tudi na Ogrskem. Dne 15. t. m. je povzročil veliko opustošenje. Škode je več milijonov kron. Okoli 20 ljudi je bilo ubitih in 75 težko poškodovanih. Katoliško cerkev v Verejdu je vihar podil in odnesel 1548 hiš. Za tri sedmograške komitate je daroval cesar 80.000 kron.

Ledeni možje — vroči možje. Pankracij, Servacij, Bonitacij radi prinašajo slano. Letos so pa na vso Evropo naenkrat prinesli silno vročino. Iz Londona, Pariza in Madrida se poroča, da je več ljudi umrlo za solnčarico, ker je vročina dosegla do 40 stopinj.

Na Ruskem je te dni, ko je v zahodni Evropi huda vročina, bilo še tako mraz, da je toplomer kazal v nekaterih krajih 6° pod ničlo. Pri Smolensku je vlak obličal v snegu. Tudi gorenjske hribe je včeraj pobelil sneg.

Aviatiki. Skoro danzadnevom prihajajo poročila, da se je kak zrakoplovec ponesrečil. V Bruslju se je te dni ponesrečil zrakoplovec Linde, v Parizu pa stotnik Esemann. Zrakoplovec Prodan je pri Opatiji padel v morje in se je rešil s plavanjem, zrakoplov se je pa potopil. Zrakoplovcu Vidmerju je tržaška občina za izlet v Benetke podarila 3000 K. Zrakoplovec Swigulski je padel z višine 100 metrov in se ubil. Vidmer kaže zdaj svojo umetnost v Zadru z velikim uspehom.

Reka Missisipi je vsled povodnji predrla jezove in napravila veliko poplavo, tako da je 200.000 ljudi brez strehe.

Otroci, ki jih mučijo bolesi pri prebavi, naj zavzamejo skozi nekaj dni kake 3 žlice naravne **Franc Jožef-ove** grenčice, ki niti najmanj ne nadleguje celo najnežnejših organov. Profesor pl. Goehardt, Berlin, izjavlja, da je v svoji kliniki mnogokrat in z najboljšim ter zadovoljnim uspehom uporabljal „Franc Jožef-ovo“ vodo.

Novejše vesti.

Zdaj pa pojde! Ljubljansko deželno gledališče pod naprednjakom Covekarjem ni moglo naprej. Zdaj so za intendanta izvolili E. Kristana. Z „rdečo“ pa pojde!

Dunaj. Rusini so v državnem zboru prijenjali z obstrukcijo, ker jim je naučni minister obljubil vseučilišče.

Na Dunaj! Kdor se bo vozil k evharističnemu kongresu na Dunaj s posebnim vlakom, bo plačal v III. razredu 17:30 K, v II. razredu 34:40 K in v I. razredu 45:90 K. Kdor se bo hotel sam voziti tja in nazaj z osebnim vlakom, bo plačal toliko, kolikor s posebnim vlakom. Če se bo kdo vozil z brzovlakom tja in nazaj, bo plačal v III. razredu 22:40 K, v II. razredu 53 K in v I. razredu 70:60 K. Kdor se želi za to znižano ceno voziti sam, se bo moral izkazati pri blagajni na kolodvoru z legitimacijo ali vstopnico k shodu. Za ljubljansko škofijo se je treba zgledati do 6. junija, kdor misli iti na Dunaj. Na Dunaju bo mogoče ogledati ne samo razne muzeje, ampak bodo tudi posebne razstave, tiče se zlasti cerkvene umetnosti. Pristopnina za vse prireditve shoda znaša 10 K. Kdor bo plačal to vsoto, bo dobil knjižico: Vodnik po Dunaju in ilustrirano poročilo o shodu. Če kdo noče knjižice, plača 6 K za vse prireditve shoda, za en dan pa 2 K. Po dunajskih hotelih se zdaj še dobijo sobe. Oglašajo se pa pridno tujci iz vseh delov sveta. Priprosti ljudje bodo prenočevali po šolah in vojašnicah večinoma brezplačno. Za izprevodom bodo smele iti samo tiste ženske, ki bodo v narodni noši. Želi se, da bi jih v narodnih nošah prišlo mnogo na Dunaj.

Boji v roparji v Parizu. V Parizu sta bila ta teden po hudem boju končana zopet dva glasovita rokovnjača, glavarja pariških anarhistov, Garnier in Vallet. Oblegat je šla bajto pri Parizu, kjer sta bila skrita, cela četa policajev in vojakov. Na oblegavce sta roparja 10 ur neprenehoma streljala ter tri policijske nadzornike smrtno varno ranila. Policijski načelnik Lépina je ukazal, ko je nastopila noč, spraviti na bojišče električne metavce luči. Oblegavci so streljali, metali na kočo bombe in podžigali z dinamitom in melinitom napolnjene patrone. Šele ob petih zjutraj se je zrušila zadnja stena in zdaj je napravila policija naskok na razvaline. Garnierja so našli mrtvega pod nekim matracem, prebodenega z neštevilnimi krogli, Vallet je pa kmalu potem umrl. Na tisoče ljudstva je gledalo te strašne prizore. Neka vlačuga s priimkom Diondion je za apše iskala skrivališča. Ker pokvarjeni Francozi žive od senzacionalnih dogodkov, sta poskrbela Pathe Frères in Gaumont za slike z bojišča, da se bodo ljudje lahko naslajali nad žalostnim junaštvom apašev po kinematografih.

V nedeljo, dne 19. majnika t. l. | Ljudski dom v Kranju --:--
Začetek ob 8. zvečer. Konec ob 10. uri.
Pri belem konjičku.

Burka s petjem v treh dejanjih.

OSEBE:

Meta Klinar, gostilničarka pri „Belem konjičku“
Žan, prvi natak
Oroslav Bucek, veletržec in posestnik v Ljubljani
Tilka, njegova hči
Amalija, njegova sestra
Dr. Karol Koprivar, gimn. profesor v p.
Minka, njegova hči
Dr. Fran Kovač, ljubljanski advokat
Maks Jerina, trgovčev sin
Dr. Zaletel Ivan, sodni adjunkt

Olga, njegova soproga
Maček, letoviščar
Tine, berač
Rezika, njegova nečakinja
Potovalec
Turist
Matevž, vodnik
Jerica, raznašalka pisem
Peter, drugi natak
Pikolo, tretji natak
Pepca, hišna
Liza, kuharica
Janez, hlapec
Miha, pomagač
Uslužbenec omnibusa

Hribolazci, tujci, potniki, vaška deca. — Godi se v polpreteklem času v letovišču na Gorenjskem.

VSTOPNINA: Sedeži od I. do III. vrste 1 krono, od IV. do VI. vrste 80 vinarjev, od VII. vrste dalje 60 vin. Stojšče 40 vin., dijaki 20 vin. Člani plačajo pri sedežih 20 vin. manj. Gale-rijski sedeži 60 vin. — Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni „Ilirija“ in pred začetkom igre pri blagajni.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Ta predstava, ki je zadnja v tej sezoni, je obenem benefična predstava igralskega osebja.

Premovanje govedi v Selcih.

Na binkoštni torek, ob 9. uri dopoldne bo v Selcih velika razstava pingavske govedi. Pri tej priložnosti se bodo prodajale pingavske krave in telice. Ker je ta živinorejska zadruga najstarejša, bo razstava zelo zanimiva za kranjske živinorejce. Živinorejci se vabijo, da se udeležijo razstave v obilnem številu. Pri neugodnem vremenu bo razstava prihodnji dan.

196 2—1

Moja stara izkušnja me uči in drži, da za odpravo izpuščajev, kakor tudi za nego kože, ni boljšega mila kakor je svetovno-znana **Steckenpforder lilijsko mlečno milo** Bergmanna in dr. Tešin ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova lilijska krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—8

Kašelj preneha popolnoma od sveže pripravljene Kneipovega čaja proti kašlju. Cena zavoju 1 krono. Dobiva se vedno svež samo pri lekarnarju **Vlado Bartuliću v Zagrebu, Jelačićev trg št. 19.** 160 20—7

Proda se hiša Andrejevo-čeva v Zg. Blitnu, pripravna za kako obrt, radi družinskih razmer. V njej se izvršuje več let mizarska obrt. Več se izve istotam. 194 2—2

Dobro idoča gestilna

z žganjetočom, trafiko in s prodajalno v prometnem kraju na Gorenjskem, ob glavni cesti, blizu župne cerkve, se odda pod ugodnimi pogoji v najem. 187 3—2

Ponudbe na: **Fr. Štupica v Ljubljani,** trgovina z železnino in poljedelskimi stroji.

Motorno kolo

s 3 $\frac{3}{4}$ PH, skoraj novo, dobro ohranjeno, se po nizki ceni **proda v Kranju št. 143.** —

Istotam se ceno proda 189 2—2

kolo

v dobrem stanu s prostim tekom.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade

R. WOLF

Magdeburg-Buckau.
Podružnica na Dunaju
Dunaj, III., Am Heumarkt št. 21.
8 26—16

Patentne

vročeparne lokomobile

z brezventilnim preciznim upravljanjem

Originalno strojedelstvo Wolf 10 — 800 k. s.

Obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 800.000 k. s.

ANTON MUROVEC

urar in trgovec z urami 169 37—5

v Radovljici št. 24, Gorenjsko

priporoča slavnemu občinstvu vsakovrstne ure, nikel-naste, srebrne in zlate verižice, stonske ure, naj-finejše budilke z jamstvom, uhane, double- in zlate zapestnice. Dalje ima v zalogi veliko že rabljenih ur po zelo nizki ceni, za katere ravnotako jamči kakor za nove, in vsake vrste ohal.

Istotako se priporoča gg. botricam in botrom za nakup birmanskih daril.

Postrežba točna in solidna. Cene nizke. Jzber velika.

Slavni ameriški iznajditelj Edison hoče živeti 150 let.

zastoj za poizkus Nutrigen in zastoj poučno knjigo.

da spozna vsak, tudi najrevnejši, to redivno sredstvo, ki se po pravici imenuje kralj redivnih sredstev, in ga dobi zastoj in brezobvezno.

Ta izredna ponudba je veljavna le kratek čas. V interesu vsakogar je tedaj, da takoj zahteva po dopisnici za poizkus, ki je brezplačen.

Podjetje Nutrigen, Budimpešta VII., Elisabethring 16. odd. 185.

Pod ceno! Vsakdo, ki se prepiča, da Z-kiaja za praviš št. I. pospešuje hitro in izdatno rejo, št. II. izredno hitro debelost in ukusno meso, lahko dobi kot prvo poizkušnjo od 50 do 500 kg za K II-50 250 kg z vrečo pošline prosto navsako železniško postajo.

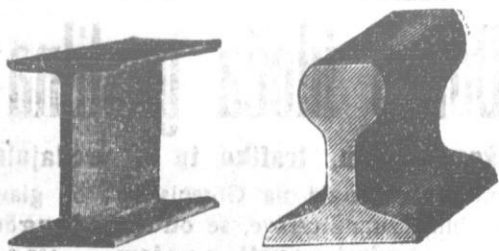
Brata Taussky, generalno zastopstvo združenih tovarn za izdatno klajo, delniška družba

Dunaj II. Praterstrasse 15/70.

Prospekti (zlata jama) zastoj in pošline prosto. 13 109

Trgovina z železnino Podružnica Franc Dolenz v Kranju

Nosilce, šine, storje za strop, najboljši dalmatinski Portland-cement, pocinkane železne cevi, stebre, bo-dečo žico in mrežo za ograjo, vse potrebšline za vodo-vode in stavbe, orodje za vrt, škropljivke, otroško vrtno orodje i. t. d. Popolne kuhinjske oprave. — Po je-deleški stroji in orodja. 133 10

Alfonz Breznik v Ljubljani

Kongresni trg št. 13, nasproti deželne dvorane c. kr. zaprta izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“. Prva, najstarejša, največja in edina domača tvrdka vseh glasnih instrumentov, strun (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcenejša izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmo-nijev. — Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodna zamena. — 10letno jamstvo. — Popravila in uglaševanja vseh glasnih sprejema najceneje. — Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen. 27 49

V boju proti alkoholu so brezalkoholne
šumeče limonade pripravljene z
Maršnerjevimi šumečimi
limonadnimi bonboni
najzdravnejše sredstvo.

Prišli samo s tole varstveno znamko:

Prišli samo s tole varstveno znamko:

katera je na vsaki vrečki kakor tudi kroglici. Letna uporaba več kot 60 milijonov komadov. Edini izdelovatelj: 163 10-6

Prva češka delniška družba vzhodnih slačkarnih in čokoladnih tovarn v Kra-ljevih Vinogradih, Wien VI., Theobaldgasse 4.

Zvonolivarna Max Samassa v Ljubljani

se priporoča za vli-vanje zvonov za zvo-nike z ubranim ter milodonečim glasom.

Do konca leta 1911 je razposlala 6887 ko-madov zvonov za zvo-nike v skupni teži od 2.674.508 kg.

Cerkveni svečniki in viseče svetilke (lustre), kanonske table v odgovar-jajoči izdelavi od težko lite medi in zelo trpežne snovi.

Proračuni in ilustrirani ceniki na zahtevanje brez-plačno in pošline prosto.

Denarni promet do 31. XII. 1911
nad 10 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog
nad 1.300.000 kron.

Hranilnica in posojilnica v Kranju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne ter jih obrestuje po

4 1/2% štiriinpol odstotka.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Sprejema vloge na tekoči račun. Posojila na vknjižbo po 5%, na osebni kredit po 5 1/2%.

Hranilnica ima prostore v „Ljudskem domu“ poleg župne cerkve v Kranju. Uraduje od 9. do 12. ure dopoldne.

Mlinari!

proč z nenavadnimi kamni in zastaranimi valci, kupite mline :: „KOMET“, pri katerem se :: kamni nikdar ne brusijo in se petkrat z veliko manjšo metjo :: žita zmleje.

Pozor! Vsak svoj mlinar!

Veliki zaslužek!

Kakšno težavo in sitnosti provzroča mletje žita kmetom posebno letos, ko povsod vode manjka, je splošno znano. Vsega tega si prihranite, ako si takoj posa-mezno, ali cela zadruga ali vas naročite moj zjam-:: čeno neprekosljivi mlin na smrkovi kamni ::

„KOMET“

katere se lahko gonijo z roko, gepeljni, motorji ali z vodo. Delajo čudovito fino in hitro!

Cena takega mlina je od K 600— do K 2.200 in melje na uro od 200 do 500 kg žita.

Fran Zeman, Ljubljana

Dunajska cesta „pri Figovcu“.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 73 52-45

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov

Bogata zaloga po-hištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vilo. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroška postelje in vozički po vsaki cenj.

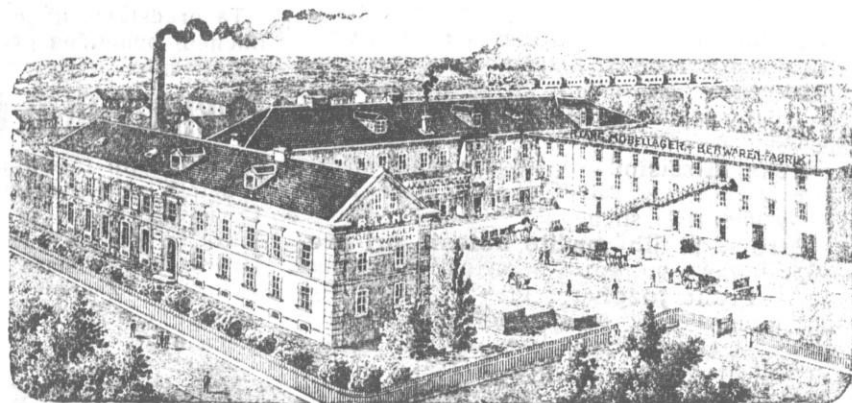
Modroci iz žilna-tega omrežja, afri-čanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Špecialiteta v ne-vestnih balah. Ve-liki prostori, pri-tlično in v I. nad-stropju. Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Filip Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta štev. 10

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za vsa naročila in v pasarsko obrt spada-joča dela. Prenavljam vse stare cerkvene posode in orodja, jih pozlatim, po-srebrim, poniklam i. t. d. :: Za vsako delo jamčim. :: Najfinejša izvršitev in nizke cene.

132 42-10

(Obenem pripomnim, da nisem v nikaki zvezi s firmo Leopold Tratnik.)

